

OBOROVÝ PŘIJÍMACÍ TEST PSYCHOLOGIE FF MU 2005/2006

Před sebou máte čtyřstránkový test, který obsahuje 60 položek. Na tyto stránky prosím nic nepište. Své odpovědi zapisujte do záznamového archu. Vyberte vždy pouze jedinou odpověď.

U každé položky bude uplatněno toto bodování: Správně označená odpověď bude ohodnocena 2 body.

Za nesprávně označenou odpověď nebo za více odpovědí označených jako platné vám bude odečteno 0,5 bodu.

Za odpověď e) *nevím* dostanete 0 bodů.

1. Michal je spíše uzavřený, plachý, citlivý, raději tráví čas o samotě než ve společnosti, špatně se přizpůsobuje změnám v prostředí. Podle Kretschmerovy konstituční typologie osobnosti bude Michal nejspíše

- a) hubené postavy, s úzkými rameny, dlouhým krkem a protáhlým trupem
- b) robustní postavy, svalnatý, se širokými rameny a hrudníkem
- c) vysoké, svalnaté postavy s dlouhými končetinami
- d) zakulacené postavy, s kratšími končetinami a kulatou hlavou
- e) nevím

2. Americký psycholog Rosenthal ve svých pokusech ve školních třídách dal učitelům na začátku školního roku seznam údajně velmi nadaných žáků; ve skutečnosti šlo o náhodně vybrané žáky. Učitelé byli touto informací tak ovlivněni, že tyto žáky hodnotili lépe než zbytek třídy. Na konci školního roku byli tito „nadaní“ žáci skutečně (podle testování nezávislými psychology) inteligentnější než před rokem. Jak se tento jev v psychologii označuje?

- a) flow fenomén
- b) Pygmalion efekt
- c) haló efekt
- d) centrální tendence
- e) nevím

3. Ruský fyziolog I. P. Pavlov a jeho žáci prováděli experimenty se psy. Experimentátor rozsvítil žárovku a krátce nato podal psovi potravu. Po určitém počtu opakování se u psa začalo objevovat slinění při pouhém rozsvícení žárovky bez předložení potravy. Jakým typem podnětu bylo v tomto experimentu rozsvícení žárovky?

- a) operantním podnětem
- b) nepodmíněným podnětem
- c) podmíněným podnětem
- d) generalizovaným podnětem
- e) nevím

4. LSD (dietylamid kyseliny lysergové) je psychotropní látka, která se řadí mezi

- a) stimulantia
- b) opiáty
- c) canabinoidy
- d) halucinogeny
- e) nevím

5. Experimentátor chce zjistit, zda schopnost učení závisí na délce spánku pokusné osoby. Rozdělí probandy, muže i ženy, náhodně do tří skupin, osobám z první skupiny dovolí spát 8 hodin, osobám z druhé skupiny 6 hodin a osobám z třetí skupiny jen 3 hodiny. Po probuzení jim dá k dispozici stejně dlouhou dobu k naučení úkolu a zaznamená počet zapamatovaných slov. Co je v tomto experimentu nezávislou proměnnou?

- a) délka spánku
- b) délka učení se úkolu
- c) počet zapamatovaných slov
- d) pohlaví pokusné osoby
- e) nevím

6. Herman Ebbinghaus na základě svých experimentů se smysluprostými slabikami odvodil tzv. křivku zapomínání, podle které

- a) nejvíce zapomínáme v průběhu prvních několika hodin po naučení, poté se rychlost zapomínání snižuje
- b) nejméně zapomínáme v průběhu prvních několika hodin po naučení, poté se rychlost zapomínání zvyšuje
- c) množství zapamatovaného materiálu klesá v čase rovnoměrně
- d) nejvíce zapomínáme v prvních několika hodinách po naučení, poté už k zapomínání nedochází
- e) nevím

7. Paní Dvořáková se nikdy nesetkala s žádným Němcem, přesto o nich prohlašuje, že Němci jsou chladní, nemají smysl pro humor, zato jsou pracovití a výkonní. Tento postoj je příkladem

- a) haló efektu
- b) atribuční chyby
- c) skupinové polarizace
- d) stereotypu
- e) nevím

8. Matka, která má nevědomé pocity viny za to, že nechtěla své dítě, je nyní rozmazluje a přehnaně ochraňuje, aby ujistila dítě o své lásce a sama sebe, že je dobrou matkou. O který obranný mechanismus se jedná?

- a) projekce
- b) racionalizace
- c) reaktivní výtvor
- d) přesunutí
- e) nevím

9. Pacienti, u nichž dochází ke střídání období deprese s obdobími mánie, obvykle s návratem k normální náladě mezi těmito obdobími, trpí

- a) bipolární poruchou
- b) endogenní depresí
- c) disociační poruchou
- d) generalizovanou úzkostnou poruchou
- e) nevím

10. Některé diagnostické nástroje obsahují nejednoznačné testové podněty; předpokládá se, že testovaný jedinec do nich promítne svou osobnost a odhalí tak svá nevědomá přání a motivy. Jak se tento typ nástroje označuje?

- a) objektivní test osobnosti
- b) projektivní test
- c) osobnostní inventář
- d) psychologický inventář
- e) nevím

11. Pokud budeme asi půl minuty sledovat výraznou skvrnu v jedné barvě a pak odvrátíme zrak na neutrální pozadí, uvidíme původní skvrnu v komplementární barvě. Jak se nazývá tento jev?

- a) optický klam
- b) barvová konstanta
- c) eidetický obraz
- d) negativní paobraz

OBOROVÝ PŘIJÍMACÍ TEST PSYCHOLOGIE FF MU 2005/2006

e) nevím

12. Podle Piagetovy teorie kognitivního vývoje si dítě začíná uvědomovat, že věci existují i tehdy, nejsou-li jeho smyslům dostupny

- a) ihned po narození
- b) mezi 6. a 12. měsícem věku
- c) mezi 18. a 24. měsícem věku
- d) mezi 2. a 3. rokem věku
- e) nevím

13. Mírou vztahu dvou proměnných je

- a) korelační koeficient
- b) směrodatná odchylka
- c) standardní chyba průměru
- d) Gaussovo normální rozdělení
- e) nevím

14. Martin se vždy, když odchází z domova, několikrát vrátí a opakovaně zkontroluje, zda nezapomněl zavřít dveře a okna v obavách, aby vinou jeho opomenutí nedošlo ke vloupání. Když řídí auto, často cítí nutkání zastavit a přesvědčit se, že nepřejel člověka, zvláště dítě. Jakou poruchou Martin pravděpodobně trpí?

- a) depresí
- b) obsedantně-kompulzivní poruchou
- c) psychosomatickou poruchou
- d) schizofrenií
- e) nevím

15. V léčbě fobií je často uplatňován postup behaviorální terapie, při kterém nejprve vytvoříme seznam situací vyvolávajících strach podle stupně intenzity tohoto strachu. Pak naučíme klienta relaxovat, uvolňovat se. Klient se uvolní, poté mu terapeut začne popisovat nejméně znepokojující situaci ze seznamu. Klient si tuto situaci snaží představit, přičemž se snaží zůstat uvolněný. Takto se postupně, pomalu zvládá celý seznam obávaných situací. Jak se tento postup označuje?

- a) systematická desenzibilizace
- b) přesytení
- c) averzivní terapie
- d) vyhasínání
- e) nevím

16. Starší muž dostane na rušné ulici srdeční infarkt. Leží na zemi a kolem něj stojí hlouček lidí, nikdo z nich ani z ostatních kolemjdoucích mu však neposkytne žádnou pomoc. Jak sociální psychologové jejich neochotu nejčastěji vysvětlují?

- a) sociální facilitaci
- b) sociální konformitou
- c) rozložením zodpovědnosti
- d) sociální fobii
- e) nevím

17. Při výzkumech skupinového rozhodování bylo zjištěno, že skupinová diskuse vede k rozhodnutím, která jsou ve srovnání s individuálními rozhodnutími extrémnější. Například jestliže se jednotliví členové skupiny původně přikláněli k riskantnějšímu řešení nějakého dilematu, potom skupina ještě více riskovala; jestliže se členové skupiny přikláněli k opatrnějšímu řešení, skupina byla ještě opatrnější. Jak se tento vliv skupiny označuje?

- a) sociální facilitace
- b) skupinová polarizace
- c) deindividualizace
- d) pluralitní ignorance

e) nevím

18. Pokud terapeut využívá tzv. eklektický přístup, znamená to, že.

- a) používá při terapii elektrokonvulzivní terapii a psychofarmaka
- b) používá metody založené na principech učení k modifikaci chování jedince
- c) nedrží se striktně jedné metody, ale vybírá z různých technik to, co je pro daného klienta nejvhodnější
- d) pracuje metodou volných asociací a analýzy snů a tak pomáhá přivádět vytěsněné myšlenky a pocity do vědomí klienta
- e) nevím

19. Která z částí osobnosti se podle psychoanalýzy řídí principem slasti?

- a) ego
- b) id
- c) superego
- d) libido
- e) nevím

20. Jak se nazývá smysl, který vnímá pozici a pohyby hlavy a končetin vzhledem k trupu?

- a) kinestezie
- b) synestezie
- c) nocicepce
- d) osmorecepce
- e) nevím

21. Který psychologický směr představují K. Horneyová, H. S. Sullivan, E. Fromm?

- a) gestalt psychologie
- b) neobehaviorismus
- c) kognitivní psychologie
- d) neopsychoanalýza
- e) nevím

22. Od jaké intenzity zvuku je podnět vnímán většinou lidí bolestivě?

- a) 20 dB
- b) 30 dB
- c) 60 dB
- d) 120 dB
- e) nevím

23. Zakladatelem logoterapie, jejímž východiskem je poznatek, že v člověku existuje potřeba smyslu, byl

- a) V. E. Frankl
- b) E. Fromm
- c) C. R. Rogers
- d) H. A. Maslow
- e) nevím

24. Humanistická psychologie se někdy označuje jako tzv. třetí síla – vedle kterých dvou přístupů?

- a) psychoanalýzy a kognitivní psychologie
- b) psychoanalýzy a behaviorismu
- c) behaviorismu a kognitivní psychologie
- d) psychoanalýzy a neopsychoanalýzy
- e) nevím

25. Pojmy reliabilita a validita se vztahují k

- a) vlastnostem testů
- b) úspěšnosti psychoterapie
- c) strategiím zvládání zátěžových situací
- d) přejímání sociálních norem

OBOROVÝ PŘIJÍMACÍ TEST PSYCHOLOGIE FF MU 2005/2006

e) nevím

26. Kolikrát přibližně se u dospělého člověka v průběhu osmihodinového spánku objeví fáze REM?

- a) REM fáze se objevují jen vzácně, ne při každém spánku
- b) 1-2krát
- c) 4-5krát
- d) 8-10krát
- e) nevím

27. Jak se označuje míra výkonu, kterou od sebe jedinec očekává při provádění známého úkolu?

- a) síla ega
- b) aspirační úroveň
- c) míra funkční autonomie
- d) úroveň anticipace
- e) nevím

28. Které životní období psychologové označují obdobím „experimentování s rolemi“ či „krize identity“?

- a) předškolní věk
- b) dospívání
- c) mladou dospělost (20-35 let)
- d) starší dospělost (45-60 let)
- e) nevím

29. Poruchu rozpoznávání objektů označujeme termínem

- a) agnózie
- b) afázie
- c) amnézie
- d) apercepce
- e) nevím

30. Jaká část populace má IQ nižší než 70?

- a) přibližně 0,2%
- b) přibližně 2%
- c) přibližně 12%
- d) přibližně 20%
- e) nevím

31. Který druh amnézie se vyznačuje neschopností zapamatovat si nové informace nebo události všedního dne?

- a) retrogradní amnézie
- b) anterogradní amnézie
- c) postraumatická amnézie
- d) ostrůvkovitá amnézie
- e) nevím

32. Který psycholog navrhl rozdělení vývoje do osmi tzv. psychosociálních stadií? Každé životní stadium vymezil určitým úkolem či psychosociální krizí, kterou má člověk ve svém duševním vývoji vyřešit.

- a) S. Freud
- b) Z. Matějček
- c) E. Erikson
- d) J. Piaget
- e) nevím

33. Weberova konstanta pro koncentraci pachového podnětu je 0,07 a pro koncentraci chuťového podnětu 0,20. Z toho vyplývá, že přidáváme-li do jídla koření,

- a) zaznamenáme rozdíl čichem dříve než chutí
- b) zaznamenáme rozdíl chutí dříve než čichem
- c) zaznamenáme rozdíl v podstatě současně (Weberova konstanta se vztahuje k jiným aspektům vnímání)
- d) z uvedených údajů nelze určit

e) nevím

34. Podle Freudovy teorie psychosexuálního vývoje představuje první rok života

- a) latentní stadium
- b) anální stadium
- c) orální stadium
- d) genitální stadium
- e) nevím

35. S kreativitou je často spojováno

- a) pojmově-logické myšlení
- b) propozicionální myšlení
- c) konvergentní myšlení
- d) divergentní myšlení
- e) nevím

36. Co označuje v psychologii tzv. „magické číslo 7“?

- a) sedm základních rysů osobnosti (také tzv. big seven)
- b) sedm základních fází motorického vývoje v raném věku
- c) sedm prvků jako typickou kapacitu krátkodobé paměti
- d) sedm zdrojů zkreslení při posuzování osobnosti
- e) nevím

37. Co je základem polygrafu (tzv. detektoru lži)?

- a) měření fyziologických reakcí jako míry autonomní aktivity
- b) měření prodlevy odpovědí na tzv. kritické otázky
- c) srovnání prodlevy odpovědí u neutrálních a kritických otázek
- d) zjišťování míry subjektivního prožitku strachu a viny
- e) nevím

38. Učitelka zkouší látku z minulého týdne a zeptá se Alice, jaké je hlavní město Mongolska. Který druh paměti se u Alice při vybavování odpovědi uplatňuje?

- a) krátkodobá paměť
- b) epizodická paměť
- c) procedurální paměť
- d) sémantická paměť
- e) nevím

39. Konec kojeneckého období je ve vývojové psychologii vymezen zpravidla

- a) dovršením 9 měsíců věku
- b) dovršením 12 měsíců věku
- c) dovršením 24 měsíců věku
- d) ukončením kojení dítěte
- e) nevím

40. Které z uvedených tvrzení je nejvíce opodstatněnou kritikou (raného) behaviorismu?

- a) behaviorismus nevyužíval vědecké metody
- b) behaviorismus nebral v úvahu emoce a myšlenky
- c) behaviorismus podceňoval význam učení
- d) behaviorismus byl příliš závislý na metodě introspekce
- e) nevím

41. Při prodloužení předozadní osy oka vzniká obrázek před sítnicí, obraz na sítnici je neostrý. O jakou refrakční vadu jde?

- a) krátkozrakost
- b) dalekozrakost
- c) astigmatismus
- d) vetchozrakost
- e) nevím

OBOROVÝ PŘIJÍMACÍ TEST PSYCHOLOGIE FF MU 2005/2006

42. Vrátnicová žíla vede krev do

- a) ledvin
- b) srdce
- c) jater
- d) tlustého střeva
- e) nevím

43. Enzym ptyalin štěpí

- a) tuky
- b) bílkoviny
- c) cukry
- d) všechny složky potravy
- e) nevím

44. V klidu člověk vymění jedním vdechem a výdechem přibližně

- a) 100 ml vzduchu
- b) 200 ml vzduchu
- c) 500 ml vzduchu
- d) 1500 ml vzduchu
- e) nevím

45. Centrum řízení dýchání se nachází v

- a) mezimozku
- b) prodloužené míše
- c) středním mozku
- d) mozečku
- e) nevím

46. Prokaryotická buňka na rozdíl od eukaryotické buňky nemá

- a) ribozómy
- b) plazmatickou membránu
- c) jadernou hmotu
- d) mitochondrie
- e) nevím

47. Inzulín je vyplavován do krve jako reakce na

- a) zvýšení hladiny glukózy v krevní plazmě
- b) snížení hladiny glukózy v krevní plazmě
- c) zvýšení hladiny krevních tuků
- d) snížení tělesné teploty
- e) nevím

48. Vyberte tvrzení, které neplatí:

- a) vzruchy z receptorů v kůži, ve svalech a šlachách jsou přiváděny do páteřní míchy zadními kořeny
- b) mícha je centrem mikčního a defekačního reflexu
- c) v míše se nenacházejí gliové buňky
- d) proprioceptivní míšní reflexy zajišťují a řídí svalový tonus
- e) nevím

49. Nedostatkem kterého vitamínu může vzniknout u dětí křivice (rachitis)?

- a) vitamínu A
- b) vitamínu B1
- c) vitamínu C
- d) vitamínu D
- e) nevím

50. Jakou krevní skupinu mohou mít děti rodičů, kde matka má krevní skupinu AB a otec 0?

- a) A nebo B
- b) A nebo B nebo AB nebo 0
- c) AB nebo 0
- d) A nebo B nebo 0
- e) nevím

51. Vnitřní dýchání je

- a) výměna dýchacích plynů mezi krví a tkáněmi
- b) výměna dýchacích plynů mezi krví a plicemi
- c) výměna dýchacích plynů mezi krví a alveolárním vzduchem
- d) výměna dýchacích plynů mezi plicemi a vnějším prostředím
- e) nevím

52. Kvalitativní znaky, jimiž se jedinci téhož druhu výrazně liší

- a) jsou obvykle podmíněny malým počtem genů malého účinku
- b) jsou obvykle podmíněny velkým počtem genů malého účinku
- c) jsou obvykle podmíněny malým počtem genů velkého účinku
- d) jsou obvykle podmíněny velkým počtem genů velkého účinku
- e) nevím

53. Které z následujících tvrzení o hemofilii A neplatí?

- a) jde o recesivně dědičnou chorobu
- b) jde o dědičnou chorobu vázanou na chromozom Y
- c) jde o vrozenou poruchu krevní srážlivosti
- d) vyskytuje se téměř výhradně u mužů
- e) nevím

54. Rhodopsin je

- a) zrakové barvivo obsažené v tyčinkách
- b) zrakové barvivo obsažené v čípcích
- c) melanocyty stimulující hormon
- d) pigment, který je součástí chemoreceptorů v ústní dutině
- e) nevím

55. Růstový hormon je vytvářen

- a) příštítnými tělísky
- b) adenohypofýzou
- c) hypotalamem
- d) kůrou nadledvin
- e) nevím

56. Podle Darwina je/jsou hlavním faktorem evoluce druhů

- a) mutace genů
- b) symbióza
- c) přírodní výběr
- d) evoluční skoky
- e) nevím

57. Proprioceptory se nacházejí

- a) v kůži a sliznicích tělesných otvorů
- b) v míše
- c) ve svalech a šlachách
- d) v mozku
- e) nevím

58. Termínem nidace se označuje

- a) fáze spánku, pro niž jsou charakteristické theta vlny na EEG
- b) zachycení oplodněného vajíčka ve sliznici dělohy
- c) emulgace tuků při trávení snížením povrchového napětí
- d) ukládání uvolněné energie v buňce
- e) nevím

59. Vývoj jedince z neoplozeného vajíčka se označuje jako

- a) pedogeneze
- b) neobiogeneze
- c) gametogeneze
- d) partenogeneze
- e) nevím

60. Která část neuronu předává informace dalším neuronům?

- a) tělo neuronu
- b) axon
- c) dendrity
- d) jádro neuronu
- e) nevím